

Nærings- og handelsdepartementet

Deres ref./Your ref.
200801101-22/PSN

Vår ref./Our ref.
2010/49

Dato/Date
04.06.10

Høring om lov om tekniske kontrollorgan

Vi viser til departementets høring om "Eventuell revidering av lov om tekniske kontrollorgan", og vil med dette komme med noen kommentarer til loven, og høringsbrevet.

Alternativ til akkreditering som grunnlag for utpeking

Det synes å ligge til grunn i høringsbrevets avsnitt om obligatorisk akkreditering, at utpeking uten akkreditering som grunnlag, vil være en rimeligere løsning. Det motsatte vil trolig være tilfelle.

Det er Norsk Akkrediterings oppfatning at Europakommisjonen ønsker å etablere et minstekrav tilsvarende det akkrediteringssystemene representerer for vurdering av kompetanse. Dette for å sikre en tilsvarende samsvarsvurderingsevne i alle utpekte tekniske kontrollorgan. Grunnen til dette fokuset i Europakommisjonen ligger i behovet for likeverdig konkurranse, og en felles forståelse av produktkravene til helse, miljø og sikkerhet. Kommisjonen har ikke kompetanse til å pålegge obligatorisk akkreditering av tekniske kontrollorgan, men de har understreket at en annen metode og prosess for vurdering av kompetansen i et teknisk kontrollorgan skal være tilsvarende omfattende og grundig som akkrediteringsprosessen.

De utpekte TKO må ha tilsvarende dokumentasjon, og organisasjonen skal bedømmes tilsvarende en akkrediteringsprosess. I tillegg må de som foretar vurderingene dokumentere sin kompetanse tilsvarende ISO 17011, og Europakommisjonen vil sannsynligvis ønske å verifisere at de har denne kompetansen.

Norsk Akkreditering oppfordrer NHD til å gjøre en grundig vurdering av hvor hensiktsmessig det vil være å bygge opp et, eller flere parallelle system til akkrediteringssystemet.

Sektormyndighetene og akkrediteringsorganet

I European Co-operation for Accreditation (EA) er det iverksatt et arbeid for å kartlegge de krav som går utover vanlige akkrediteringskrav i forbindelse med utpeking av tekniske kontrollorgan. Det er EAs ambisjon at akkrediteringsorganene i Europa skal kunne tilby en revisjon av samsvarsvurderingsorgan som dekker alle kravene for å bli utpekt. På denne måten vil EA i samarbeid med Europakommisjonen utvikle et harmonisert regime som gir like konkurranseforhold for alle tekniske kontrollorgan i hele det indre marked.

For Norsk Akkreditering betyr dette at vi vil kunne tilby sektormyndighetene i Norge en full revisjon som dekker alle krav for å bli utpekt som teknisk kontrollorgan. Dette kan være en rimeligere løsning for Norge, ved at et revisjonsteam tar hele revisjonen av samsvarsvurderingsorganet. Alternativt vil sektormyndighetene utvikle et tilsvarende system selv, eller gjøre en tilleggsrevisjon av samsvarsvurderingsorganet. Kostnadene ved å etablere et system tilsvarende akkrediteringssystemet parallelt med NA, vil etter NAs vurdering, være for høye til at dette anses som et reelt alternativ. Å utføre en tilleggsrevisjon til akkrediteringen kan også bli en fordyrende prosess da det vil være vanskelig å realisere synergieffekter tilsvarende en enhetlig revisjon utført av et organ.

NA er av den oppfatning at en helhetlig revisjon, ledet av akkrediteringsorganet, vil være den samfunnsøkonomisk mest lønnsomme modellen for vurdering av tekniske kontrollorgans kompetanse. Dette

fordrer at NA i disse prosessene får tilgang til den nødvendige fagkompetansen i de aktuelle sektormyndighetene i forbindelse med akkrediteringsprosjektene. Ved å bruke sektormyndighetenes fagkompetanse i akkrediteringsprosessen sikres sektormyndighetenes innsyn i, og kontroll med de tekniske kontrollorganene, akkrediteringsorganets tilgang på relevant kompetanse og en effektiv prosess for det tekniske kontrollorganet.

En slik modell fordrer et tett samarbeid mellom sektormyndighetene og akkrediteringsorganet. Norsk Akkreditering anbefaler NHD å vurdere hvordan et slikt samarbeid kan organiseres og finansieres.

Utpeking av tekniske kontrollorgan

NHD påpeker i høringsbrevet at NA ikke har fagkompetanse på de enkelte områder, og at en endring vil kreve en ny klageordning. Videre sier NHD at NA kan få en prinsipielt uheldig dobbeltrolle dersom vi skal stå for både akkreditering og utpeking av tekniske kontrollorgan.

Når det gjelder NAs fagkompetanse på de enkelte områder, har NHD rett i sin vurdering. NA har ikke, og har ikke planer om å anskaffe fagkompetanse på alle områdene etaten tilbyr sine tjenester. Akkrediteringsorganet opererer som prosjektledere, med systemkompetanse. De aller fleste oppgaver akkrediteringsorganet utfører, gjøres med støtte fra ekstern ekspertise. NA ser ikke at det skal være nødvendig å utvikle parallell kompetanse til den kompetansen som allerede finnes i sektormyndighetene, da vi har lang erfaring med bruk av ekstern kompetanse, og en intensjon om å bruke sektormyndighetenes ekspertise i arbeidet med å vurdere tekniske kontrollorgan. NA mener denne ekspertisen kan brukes i hele utpekingsprosessen.

Klageordningen for Norsk Akkreditering må uansett revideres i forbindelse med implementeringen av rådsforordning 765/2008. At behovet for å utvikle en ny klageordning skal være diskvalifiserende i forhold til å vurdere akkrediteringsorganet som en utpekende myndighet er ikke relevant, da en ny klageordning for akkrediteringsorganet uansett må utvikles.

Når det gjelder den prinsipielt uheldige dobbeltrollen akkrediteringsorganet kan komme i, om det skal stå for både akkreditering og utpeking, så har NHD, i høringen, ikke utdypet hva denne dobbeltrollen vil være. Det er NAs oppfatning at en enhetlig prosess fra søknad om, til utpeking vil være hensiktsmessig da flere tekniske kontrollorgan vil være aktuelle for utpeking i forhold til flere sektordirektiver.

I høringsnotatet beskriver Nærings- og handelsdepartementet at utpeking i dag skjer "enten i fagdepartementet eller i en underliggjande etat". Den beskrevne praksisen ser ut til å være i strid med gjeldende lov om tekniske kontrollorgan, som i følge § 2 presiserer at det er departementet (NHD), som etter søknad, kan utpeke et teknisk kontrollorgan.

I § 2, andre ledd presiseres det at det er departementet som kan sette vilkår for utpeking. Norsk Akkreditering stiller spørsmål ved om denne presiseringen er formålstjenelig, all den tid vilkårene for utpeking beskrives i relevante sektorregelverk.

EN 45000-standardene

Når en referer til standarder er det viktig at regulerende myndigheter, lovverk, og annen dokumentasjon, tar innover seg at standarder er underlagt en mer dynamisk revisjonsmetodikk enn lover og forskrifter. For eksempel er EN 45000-serien i dag hovedsakelig erstattet med ISO 1700-standarder.

På vegne av Norsk Akkreditering

Torleif M. Hauge
Direktør
Norsk Akkreditering